RIALACHÁN CUR CHUN FEIDHME (AE) 2023/1509 ÓN gCOIMISIÚN

an 20 Iúil 2023

lena maolaítear i leith na bliana 2023 ar Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann le leibhéal na réamhíocaíochtaí le haghaidh bearta forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe

TÁ AN COIMISIÚN EORPACH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 352/78, (CE) Uimh. 165/94, (CE) Uimh. 2799/98, (CE) Uimh. 814/2000, (CE) Uimh. 1290/2005 agus (CE) Uimh. 485/2008 ón gComhairle ([1]), agus go háirithe Airteagal 75(3) de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) De bhun Airteagal 104(1), an dara fomhír, pointe (a)(iv), de Rialachán (AE) 2021/2116 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([2]), leanfaidh Airteagal 75 de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 d'fheidhm a bheith aige a mhéid a bhaineann le CETFT, i ndáil le caiteachas arna thabhú ag na tairbhithe agus íocaíochtaí arna ndéanamh ag an ngníomhaireacht íocaíochta faoi chuimsiú chur chun feidhme na gclár forbartha tuaithe de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([3]).

(2) De bhun Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 féadfaidh na Ballstáit réamhíocaíochtaí suas go 75 % a íoc le haghaidh bearta tacaíochta forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe faoi Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013.

(3) Tá an earnáil talmhaíochta faoi bhrú mar gheall ar phaindéim COVID-19, ar a tionchar ar shlabhraí an tsoláthair bia, agus ar an mborradh atá tagtha ar phraghsanna an fhuinnimh agus na n-ionchur talmhaíochta ó bhí fómhar 2021 ann. Ina theannta sin, le hionradh na Rúise ar an Úcráin géaraíodh ar an staid agus bhí tionchar diúltach breise aige ar earnáil na talmhaíochta. Tá méadú nach beag tagtha ar phraghsanna ionchuir, amhail costais fuinnimh, leasacháin agus beatha i ngach earnáil talmhaíochta.

(4) Mar thoradh air sin, tháinig méadú nach beag ar sciar na gcostas fuinnimh agus leasachán sa tomhaltas idirmheánach iomlán in 2022, agus is i bhfeirmeacha barr páirce agus i bhfeirmeacha barr buan a bhí an méadú is mó le sonrú, agus a neamhchosaint ar chostais leasacháin ba chúis leis sin sa dá chás. Is airde fós ná riamh na praghsanna leasacháin. De réir na sonraí is éard atá déanta ag na feirmeoirí mar fhreagairt air sin, an úsáid a bhaineann siad as leasacháin a laghdú, cé nach fios fós na hiarmhairtí a bheidh aige sin ar tháirgeacht agus ar cháilíocht na dtráchtearraí bia agus beatha.

(5) Tá méadú tagtha, i gcomhréir leis an mboilsciú ginearálta, ar phraghsanna ionchur eile i gcás feirmeoirí agus oibreoirí biashlabhra san Aontas, amhail táirgí cosanta plandaí agus cóireálacha sláinte ainmhithe, innealra agus pacáistiú, mar shampla.

(6) Le déanaí, tá laghdú nach beag ag teacht ar phraghsanna fhormhór na dtráchtearraí talmhaíochta amhail gránaigh, olashíolta agus táirgí déiríochta. I roinnt Ballstát, tá an staid tar éis éirí thar a bheith deacair ós rud é gur in olcas a chuaigh an cóimheas idir praghsanna ionchuir agus praghsanna tráchtearraí.

([1]) Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CEE) Uimh. 352/78, (CE) Uimh. 165/94, (CE) Uimh. 2799/98, (CE) Uimh. 814/2000, (CE) Uimh. 1290/2005 agus (CE) Uimh. 485/2008 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, lch. 549).

([2]) Rialachán (AE) 2021/2116 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 2 Nollaig 2021 maidir leis an gcomhbheartas talmhaíochta a mhaoiniú, a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh air agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013 (IO L 435, 6.12.2021, lch. 187).

([3]) Rialachán (AE) Uimh. 1305/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Nollaig 2013 maidir le tacaíocht d'fhorbairt tuaithe ón gCiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1698/2005 ón gComhairle (IO L 347, 20.12.2013, lch. 487).

(7) Na cúinsí sin, mar aon le drochtheagmhais mheitéareolaíocha a tharla le déanaí i réigiúin áirithe, amhail triomach agus tuilte foircneacha, d'fhéadfaidís fadhbanna leachtachta a chruthú do tháirgeoirí talmhaíochta. Chun dul i ngleic leis na fadhbanna leachtachta sin, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit réamhíocaíochtaí méadaithe a íoc i leith na bliana éilimh 2023 le haghaidh bearta forbartha tuaithe a bhaineann le limistéar agus le hainmhithe.

(8) Tá na bearta dá bhforáiltear sa Rialachán seo i gcomhréir leis an tuairim ón gCoiste um na Cistí Talmhaíochta agus ón gCoiste um an gComhbheartas Talmhaíochta,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

De mhaolú ar Airteagal 75(1), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 1306/2013, i leith na bliana éilimh 2023, féadfaidh na Ballstáit réamhíocaíochtaí suas go 85 % a íoc i leith na tacaíochta arna deonú faoin bhforbairt tuaithe dá dtagraítear in Airteagal 67(2) den Rialachán sin.

Airteagal 2

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 20 Iúil 2023.

Thar ceann an Choimisiúin
An tUachtarán
Ursula VON DER LEYEN